

EU:s klimatpolitik och synen på jordbrukets utsläpp

Amanda Björksell

Greppa näringen 16 april 2026

Upplägg

- ◆ Vem är jag?
- ◆ Lantbruket i EU:s klimatramverk
- ◆ Klimatdebatten i Bryssel – hur står sig svenskt lantbruk?
- ◆ Vart är vi på väg?

INRI

Vi är Lantbrukarnas Riksförbund, LRF

Vi är en partipolitiskt obunden intresse- och företagarorganisation för människor och företag inom de gröna näringarna.

LRFs drygt 120 000 medlemmar driver tillsammans nästan 65 000 företag. Det gröna näringslivet står för 4 procent av Sveriges BNP.

Uppdrag

Vi skapar förutsättningar för en hållbar och konkurrenskraftig utveckling av det gröna näringslivet.

Vårt uppdrag beskriver vad vi som organisation arbetar för varje dag. Det hjälper oss att prioritera, enas om en gemensam riktning och fokusera på vad som är viktigt för branschen.

copa

european farmer

cogeca

european agri-cooperatives

Created in **1958**.

51 full members from the EU Member States and 30 partner organisations (2024).

Representing the large majority of the 10 million farmers in the EU.

Created in **1959**.

38 full members from the EU Member States, 4 affiliated members and 30 partner organisations (2024).

Representing the large majority of the 20.000 European agricultural cooperatives

In **1962**, a joint Secretariat was created, making it one of the largest and most active organisations in Brussels for the past **60** years.

Copa-Cogeca decision process

Working Parties

- * **45** Working Parties, which deal with market and policy developments
- * Initiate and prepare joint Copa and Cogeca positions
- * Topics: commodities, cooperative affairs, rural development, biotechnology, the environment, animal health & welfare ...

POCC / CCC

- * All member organisations represented
- * Discuss proposals from the Working Parties, prepare Praesidium
- * Coordination of all Copa and Cogeca policies

Copa and Cogeca Praesidium

- * Made up of the Presidents of the Member Organisations (**66**)
- * Copa and Cogeca each have a Praesidium, Presidency and President
- * Approve all strategic orientations and policy positions

Massimiliano Giansanti (IT)
Current Copa President

Lennart Nilsson (SE)
Current Cogeca President

**Jordbruket
klimatet och
den biologiska
mångfalden**

Agriculture removed from the Emissions Trading Scheme

Miljöpolitik

SD har fått igenom en reform av Klimatpolitiska rådet

Publicerad: 23 januari 2025, 15:02

★ För dig som är prenumerant

Anders Björns (SD) Sverigedemokraternas klimat- och miljöpolitiska talesperson under pressträffen om nya tilläggsdirektiv till Miljömålsberedningen i Bredåkra. Foto: Claudio Bresciani/TT

SVENSK POLITIK

Regeringen vill ompröva klimatmålen

Uppdaterad i går 19:49 Publicerad i går 18:54

Klimatminister Romina Pourmoghaddas (L) Foto: Claudio Bresciani/TT

Europe must quicken green efforts after election, EU climate chief says

The bloc should 'focus just as much and probably more' on climate in the coming years, Wopke Hoekstra told POLITICO.

SHARE

POLITICO PRO Free article usually reserved for subscribers

Commissioner for Climate Action Wopke Hoekstra | Andres Martinez Casares/EFE via EPA

FÖRETAGANDE UPPDATERAD: 21 NOVEMBER 2024

Danmark inför klimatskatt för lantbrukare - LRF: "Radikalt"

Danmarks historiska skatt på lantbruket är godkänd. Syftet är att minska lantbrukets klimatutsläpp. Den danska LRF-motsvarigheten Landbrug & Fødevarer applåderar avtalet. Men LRF är inte lika positivt. "Vi behöver andra lösningar än danskarna", säger Markus Hoffman, vatten- och hållbarhetsansvarig på LRF.

Søren Søndergaard, ordförande i Landbrug & Fødevarer. "Jag är stolt över överenskommelsen", säger han i ett pressmeddelande. FOTO: NIELS HOUGAARD

“We need much more substantial progress on cutting emissions in agriculture.”

Eller?

seppo.net

Seppo Leinonen 2021/seppo.net

Hur ser jordbrukets utsläpp ut?

Utsläpp på totalen

- ◆ Frankrike 20%
- ◆ Sverige 14%
- ◆ Tyskland 7,4%

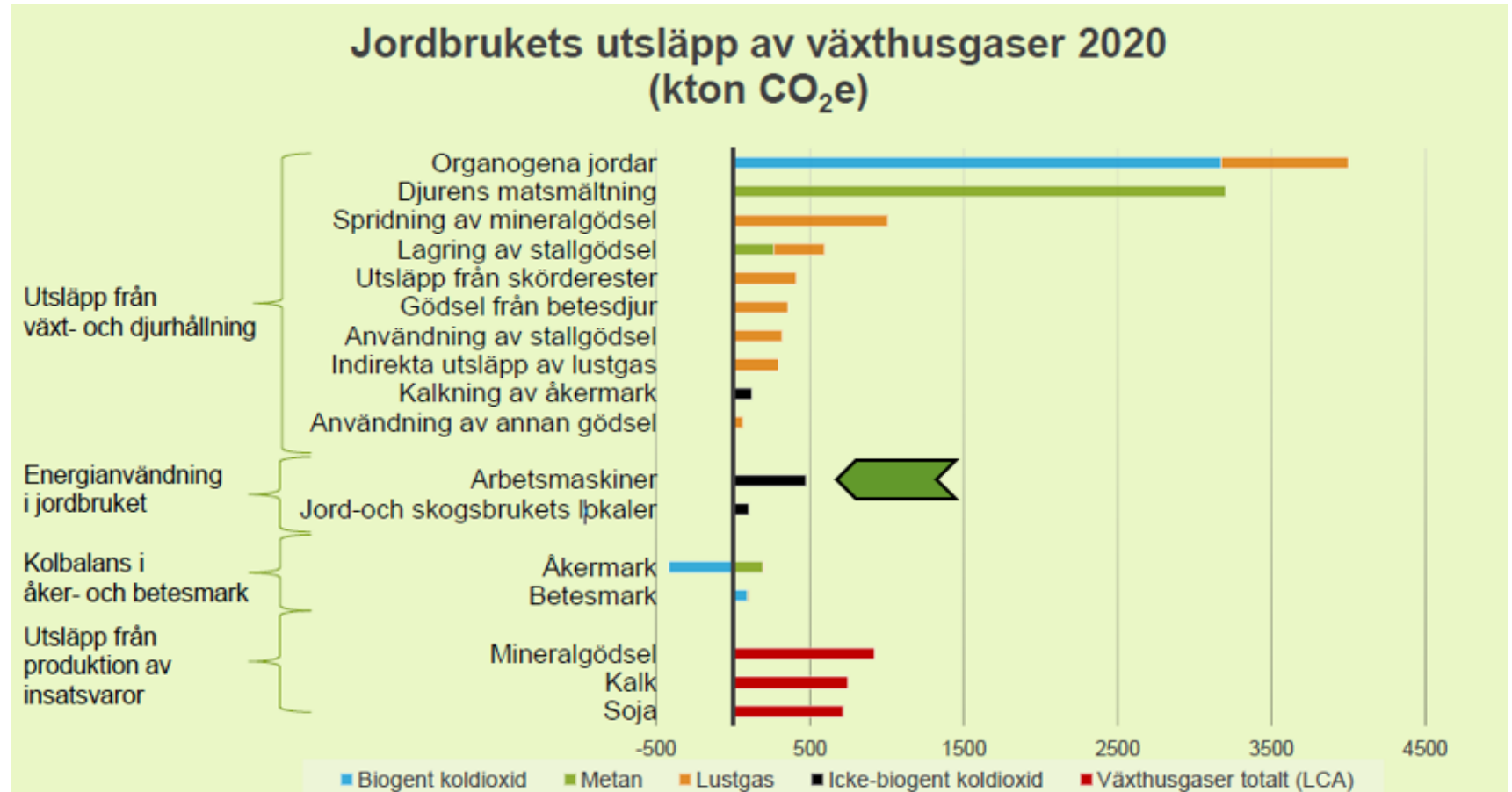
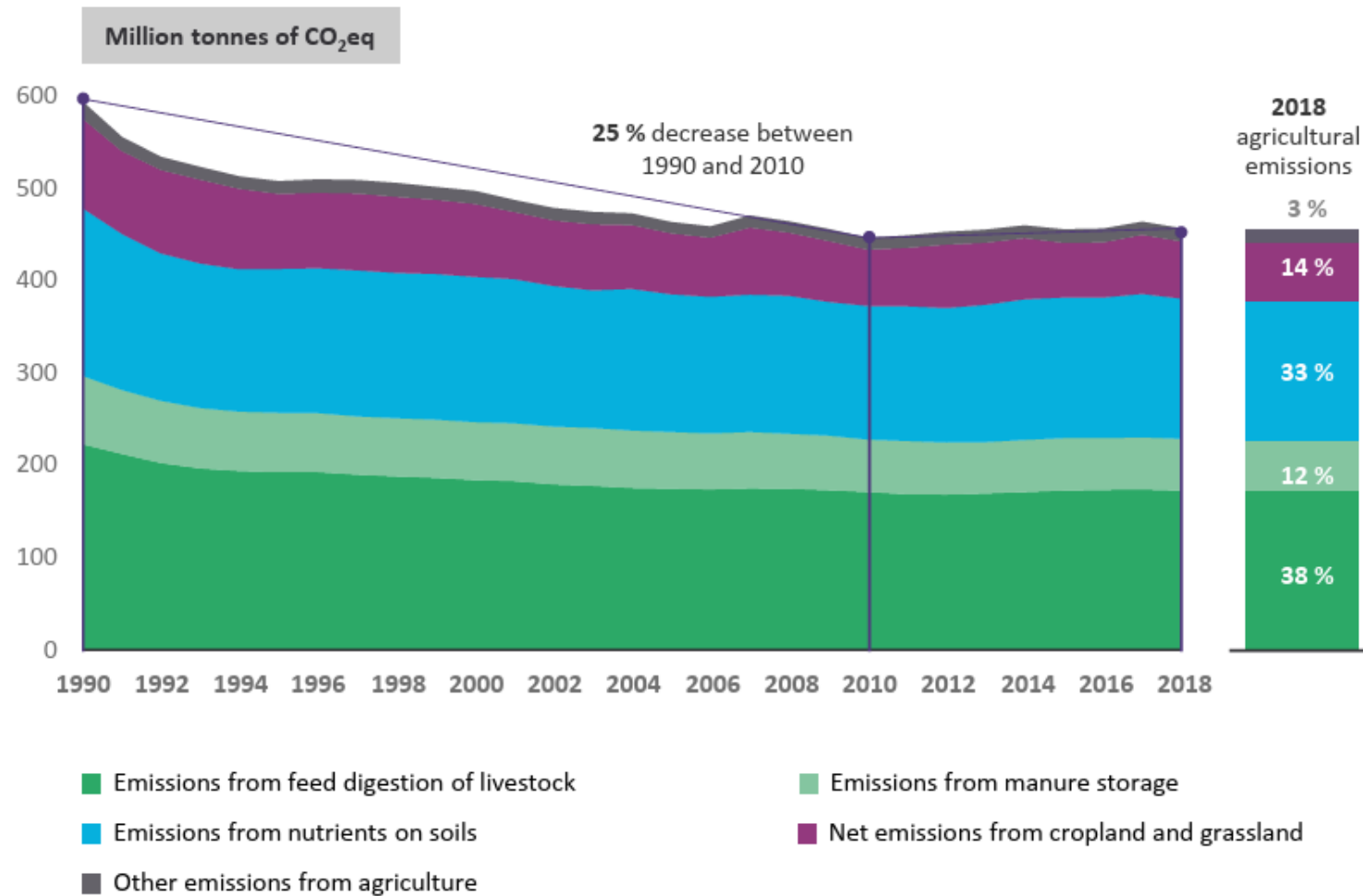

Figure 3 – EU-27 greenhouse gas net emissions from agriculture since 1990

Source: ECA based on EU-27 greenhouse gas inventories 1990-2018 (EEA greenhouse gas data viewer).

Fit for 55 2030

-90% till 2040

Klimatneutralitet 2050

1990–2030
-55 % nettominuskning

EU ETS
-62 % jämfört
med 2005

ESR
-40 % jämfört
med 2005

LULUCF
310 mton
upptag 2030

Utsläppspaketet reglerar industri och energi-anläggningar samt flyg och sjöfart.

Här ingår jordbruk, avfall, vägtransport, arbetsmaskiner och uppvärmning av bostäder.

Förordningen reglerar kolinlagring i skog och mark enligt en tilldelad kolsänka.

1990–2030
-55 % nettominuskning

EU ETS
-62 % jämfört
med 2005

ESR
-40 % jämfört
med 2005

LULUCF
310 mton
upptag 2030

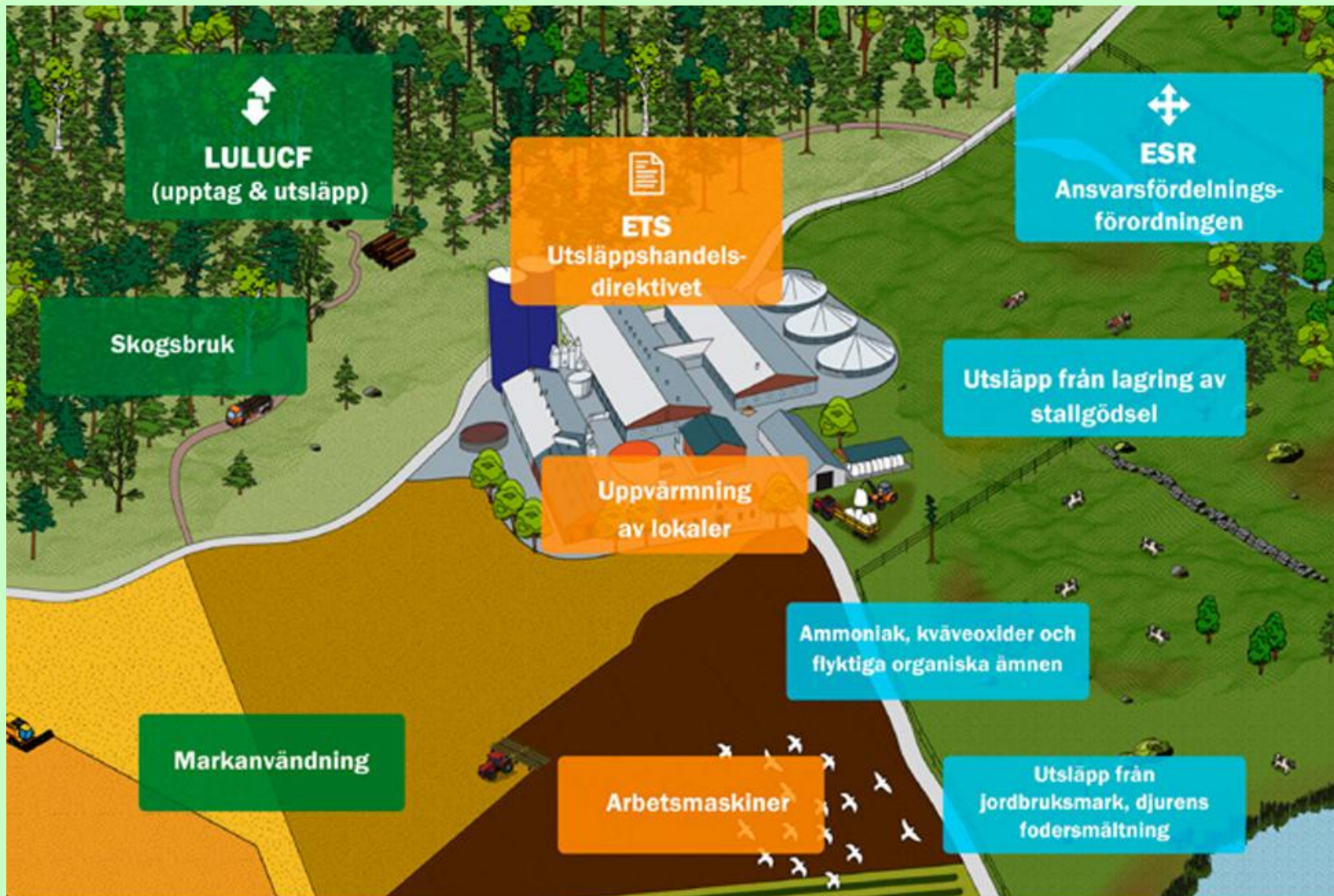
Utsläppstaket
reglerar de
sammanlagda
utsläppen från
över 10 000
anläggningar.

Fördelas mellan
27 medlems-
länder från -50 %
till -10 % jämfört
med 2005 utifrån
BNP/capita.

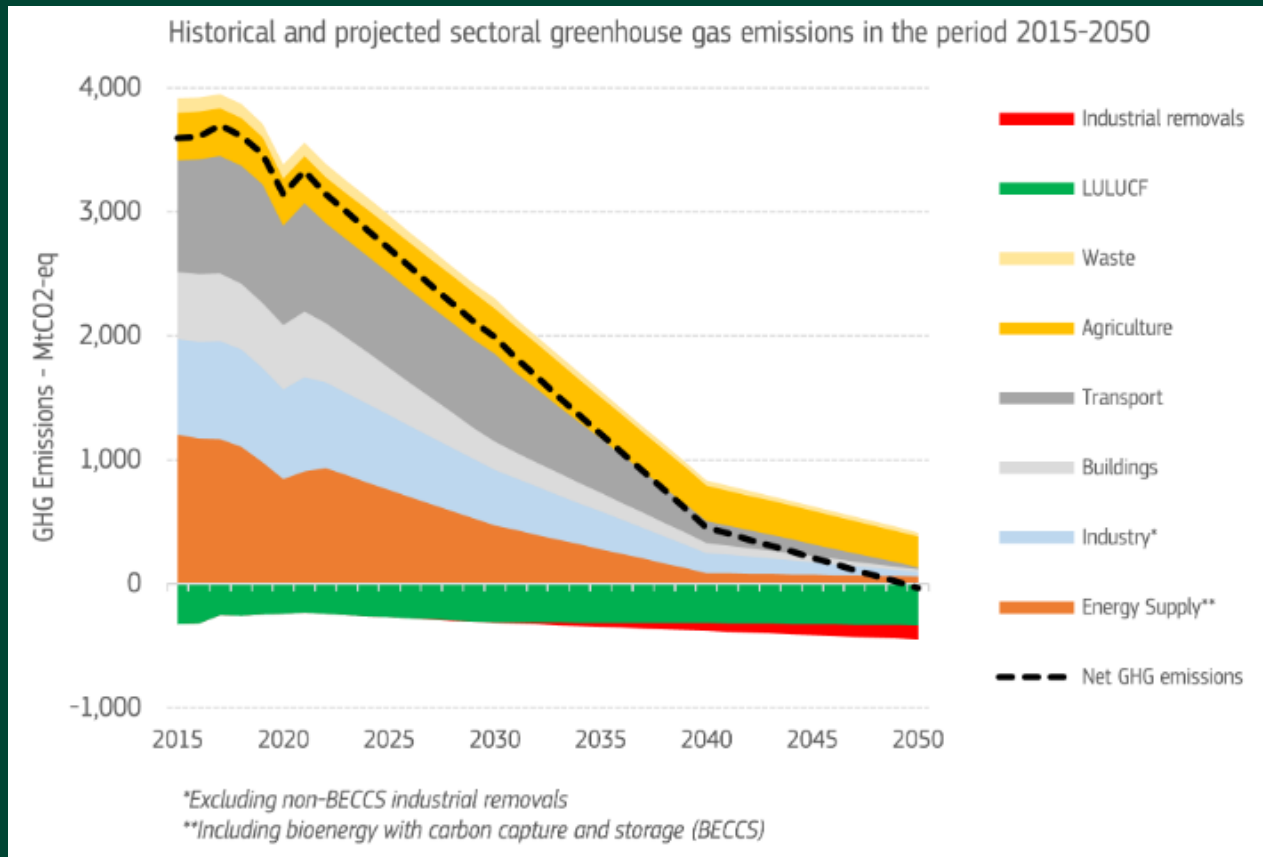
Ökning jämfört
med 2016–2018
fördelas mellan 27
medlemsländer
utifrån länders
brukade
landareal.

Principbild över EU:s tre bokföringsmetoder

EUs väg till klimatneutralitet 2050 – delmål 2040

- ◆ Mycket debatt!
- ◆ 90% utsläppsminskning
- ◆ Principen om att förorenaren betalar, PPP
- ◆ Jordbrukets utsläpp har minskar med 23% sedan 1990,
- ◆ Målet är inte nollutsläpp, men siktet är att minska utsläppen med 30%
- ◆ Utsläppshandelssystem för jordbruk eller andra marknadsbaserade metoder

Förslaget som antog

- ◆ 90% utsläppsminskning
- ◆ Inga sektorsmål
- ◆ Ineffektiva fossila subventioner?
- ◆ Innebär minskade biogena utsläpp
- ◆ Stärkt bioekonomi och substitution
- ◆ Säkra lantbrukets resiliens och livsmedelsförsörjning
- ◆ Utsläppsläckage
- ◆ Kolinlagring med hänsyn till externa faktorer

Business opportunities in a climate-neutral economy

Untapped potential for emissions reductions

Fertilizer emissions

Manure management

Livestock

Opportunities for diversification of income sources

Carbon Removals

Biogas

Feedstock for construction and chemicals

Föreslagna metoder

Metan: Avel, fodereffektivitet, bättre gödselhantering

Lustgas: Precisionstekniker och mer effektiv användning av växtskydd

Carbon farming, fodertillsatser, biogas, agroforestry, matsvinn etc.

Energiskog?

Hur mycket av detta kommer omsättas i praktik?

Nästa steg: revidering av LULUCF och ESR

- ◆ Slutet av 2026
- ◆ Osäkert politiskt läge
- ◆ Vilka mål ska sättas för skogen?
- ◆ Hur ser vi nu på jordbrukets utsläpp?

På styrmedelsfronten

- ◆ Frivilliga åtgärder eller tvingande?
- ◆ ETS2
- ◆ CBAM - koldioxidtullarna
- ◆ Kolkrediter, CRCF
- ◆ ~~AgETS/ETS3~~
- ◆ CAP?

I spåkulan framåt

Marknadsbaserade system

Omvärldsintresse för klimat

Beredskap och klimatanpassning

Klimatpolitikens revansch?

Hur ser vi på jordbruket i framtiden?

Lantbrukarnas
Riksförbund